

ร่าง

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย

ฉบับที่ ๘

(พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๓

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยกลุ่มจังหวัด แบ่งออกตามภูมิภาคของประเทศไทยเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) ภาคกลาง ซึ่งรวมภาคตะวันออก (26 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในภูมิภาค รวมทั้งส่วนกลาง ได้มีส่วนร่วมบูรณาการแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน หน้าที่ของหน่วยงาน ความต้องการของพื้นที่ รวมทั้งความต้องการผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพยากรการวิจัยที่เชื่อมโยงอย่างบูรณาการในการพัฒนาภูมิภาคและภาคส่วนต่างๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม ผลที่ได้จากการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยกลุ่มจังหวัดทั้ง 4 ภูมิภาคได้นำมาสู่การจัดทำร่าง “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ฉบับนี้

วช. หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ร่าง “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบาย นักวิจัย ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการร่วมกันระดมความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงร่าง “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)” ให้สมบูรณ์ เพื่อจะได้ถือเป็นปัจจัยและร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศแบบบูรณาการและแบบมีส่วนร่วมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กรกฎาคม พ.ศ. 2553

สารบัญ

หน้า

1. บทนำ	1
2. หลักการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)	7
3. กระบวนการการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)	7
4. สาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)	10
4.1 <u>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถ</u> เพื่อการพัฒนาทางสังคม	12
4.2 <u>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถ</u> เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ	17
4.3 <u>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและความสามารถ</u> เพื่อการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากร บุคคล	22
4.4 <u>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>	23
4.5 <u>ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และ ภูมิปัญญาของประเทศไทย สู่การใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์และสาธารณะด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม</u>	26
5. กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น	28
6. ดัชนีชี้วัดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)	32
7. การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)	32
8. สรุป	36

ประชุมเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ.2545 ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการรวบรวมแผนงานและงบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่างๆ ของประเทศไทย เมื่อวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ.2547 ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในการจัดทำแผนงบประมาณการวิจัยเชิงบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548 และล่าสุดเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2547 คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบให้มีแผนงบประมาณเชิงบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549 เรื่อง ยุทธศาสตร์งานด้านการวิจัยโดยให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการรวบรวมแผนเสนองบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่างๆ ของประเทศไทย ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระดับกลาง (พ.ศ.2548-2550) และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศไทยสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.2548 ซึ่งต่อมาได้มีการดำเนินการปรับและจัดทำเป็นแผนการวิจัยแบบบูรณาการ ประจำปี พ.ศ.2549 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการวิจัยแบบบูรณาการสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่างๆ จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดทำขึ้นให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาของประเทศไทย และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เพื่อใช้เป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณการวิจัยของประเทศไทย สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2554

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมแผนงานและงบประมาณในเชิงบูรณาการของหน่วยงานการวิจัยต่างๆ ของประเทศไทย เพื่อนำเสนอรัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามแนวคิดในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance-based Budgeting) ที่เชื่อมโยงระบบการวิจัยตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการวิจัยของประเทศไทยปรับตัวให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของสังคมและก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งผลให้งานวิจัยโดยรวมมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนมากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปี โดยให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจึงได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ตลอดจนแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศไทย ให้หน่วยงานในทุกภาคส่วนได้ร่วมกันพิจารณาและนำแผนงานวิจัย/โครงการวิจัยไปบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานกลาง ได้ดำเนินการจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553)” มาดังต่อไปนี้ พ.ศ.2548 โดยเริ่มจากการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยของกลุ่มจังหวัดในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค

ได้รับทราบทิศทางการวิจัยและดำเนินการวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ด้วย

เพื่อให้การผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2553) สู่การปฏิบัติ ที่จะดำเนินการต่อไปเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม วช. จึงจัดให้มี “การประชุมระดมความคิดเรื่อง การผลักดันนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม” ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2551 โดยมีวัดถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดร่วมกันในการขับเคลื่อน ประสานและเชื่อมโยง 10 กลุ่มเรื่องเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) การเชื่อมโยงการวิจัยลงสู่ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการวิจัย นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติยังได้จัดประชุม การกำหนดกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) สู่การปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม ใน 4 ภูมิภาคของประเทศไทยอีกด้วย โดยมีการประชุมระดมความคิดเพื่อการเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ 5 ยุทธศาสตร์กับกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน 10 กลุ่มเรื่องตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ จัดลำดับความสำคัญของแผนงานวิจัยตามกลุ่มเรื่องเร่งด่วน ได้ประเด็นวิจัยที่ควรวิจัยเร่งด่วนเพิ่มเติม และมีการจัดประชุมกลุ่มนักงานเพื่อการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฯ ระดับภูมิภาค (จังหวัด ส่วนราชการ เอกชน ท้องถิ่น) ในจังหวัดนำร่อง 12 จังหวัด เพื่อให้ได้แนวทางและกลไกในการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฯ ระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค และแนวทางมาตรการเบื้องต้นในการลงทุนวิจัยในภาคเอกชน ขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติยังได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2553) ด้วย

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์ของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ตลอดจนผลการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2553) และผลการติดตามประเมินผลการดำเนินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2553) สู่การปฏิบัติ แบบมีส่วนร่วม อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจึงเห็นควรปรับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และเพื่อให้มีความสอดคล้องกับระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) จึงเห็นควรให้มีการปรับระยะเวลาของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2553) ให้มีระยะเวลา ถึงในปี พ.ศ. 2554 ด้วย ซึ่งคณะกรรมการต้องในการประชุมเมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2552 ได้เห็นชอบ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554)” ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันโดยครอบคลุมกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน 12 กลุ่มเรื่องตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ทั้งนี้ การดำเนินการปรับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฯ ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติยังคงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในทุกภูมิภาคและเครือข่ายภาคีการวิจัยในระดับท้องถิ่นในการกำหนดทิศทางการวิจัยของประเทศไทยเพื่อที่จะเสริมสร้างบทบาทภาคีการวิจัย โดยคำนึงถึงผู้ใช้ประโยชน์การวิจัยและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่าง

โดยเป็นการร่วมวางแผนนโยบายและแผนแม่บทการวิจัยของสภावิจัยแห่งชาติที่มีกรอบการจัดโครงสร้างสำหรับงานวิจัยจากทุกภาคส่วน เพื่อใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้ศึกษาทางเลือกและกำหนดภาพอนาคตของประเทศไทยใน 20 ปีข้างหน้า ที่มุ่งหวัง และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาถึงประเด็นวิจัยที่ผ่านการศึกษา ระดมชี้สามารถกำหนดประเด็นวิจัยเบื้องต้น 8 ประเด็น ได้แก่ (1) พลังงานฐานชีวภาพและพืชพลังงาน (2) เทคโนโลยีชีวภาพ : ระดับมหภาคและอุตสาหกรรม (3) การบริหารจัดการน้ำ (4) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง (5) รูปแบบการจัดการงานในอนาคตของสังคมไทย (6) การบริหารธุรกิจร่วม ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติซึ่งนำการพัฒนาการประดิษฐ์คิดคันและนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ จึงได้ดำเนินการจัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย” ในระยะต่อไป ซึ่งกำหนดระยะเวลา 5 ปี คือระหว่างปี พ.ศ.2555-2559 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ และมุ่งให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้บรรลุ เป้าหมาย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทยที่ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ประกอบกับข้อจำกัดด้าน งบประมาณภาครัฐ อีกทั้งยังได้นำผลการติดตามประเมินนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2551-2554) เบื้องต้น มาประกอบการปรับแนวทางการดำเนินงาน ดังนั้น จึงได้จัดทำ “ร่าง นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)” ขึ้นเพื่อให้เป็นนโยบายและแผน แม่บทการวิจัยของสภावิจัยแห่งชาติรองรับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำ “นโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ” อย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจะประสานให้ หน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานบริหารการวิจัย หน่วยงานให้ทุนวิจัย หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ ประจำ ภาคเอกชน ตลอดจนท้องถิ่น ร่วมกันพัฒนา “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ” ให้ สมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยจะคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของ ประเทศไทย ความต้องการของพื้นที่ แนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) รวมทั้งนโยบายรัฐบาลและนโยบายและแนวทางการวิจัยของสภावิจัยแห่งชาติ

(พ.ศ.2552-2571) และนโยบายและยุทธศาสตร์หรือแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ที่คำนึงถึงผู้ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย โดยจะผลักดันการวิจัยของประเทศไทยให้ก้าวหน้าและเข้มแข็ง อีกทั้งยังจะเอื้อให้การจัดทำข้อเสนอการวิจัยเพื่อเสนอของบประมาณประจำปีตามมติคณะกรรมการฯ ในช่วงปี พ.ศ.2555-2559 เป็นไปอย่างถูกต้องทาง และก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของประเทศไทยได้อย่างคุ้มค่า

นอกจากนี้ คณะกรรมการฯในการประชุมเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2550 ได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในฐานะองค์กรกลางทางการวิจัยของประเทศไทย ดำเนินการตามข้อเสนอการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทยภายใต้ยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) ความร่วมมือระหว่างรัฐ ประชาชน และภาคเอกชน เพื่อพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (2) การขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยสู่การปฏิบัติ (3) การเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณการวิจัย (4) การเชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายระหว่างภาครัฐ ประชาชน ภาคเอกชน และนานาประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการวิจัย และ (5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และนานาประเทศ เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบ

จะเห็นได้ว่า รัฐบาลได้ระหนักรึงความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงมีนโยบายการปฏิรูประบบการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดให้มีกองทุนวิจัยร่วมภาครัฐ และภาคเอกชน และจัดทำสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้กับภาคเอกชนที่เข้าร่วมงานวิจัย เพิ่มเติม งบประมาณด้านการวิจัยของประเทศไทย ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของงานวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยและพัฒนาแบบครบทวงจรที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ รายได้และการจ้างงาน และการเพิ่มนูลค่าสินค้า ทั้งนี้ มุ่งให้มีโครงการวิจัยที่ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น ยา เคมีภาร์ต์ วัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ และสินค้าเกษตร โดยเชื่อมโยงระหว่างภาคเอกชน สถาบันวิจัย และมหาวิทยาลัย ตลอดจนเครือข่ายวิสาหกิจ

ดังนั้น การขับเคลื่อนและการขยายผลการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทยให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามมติคณะกรรมการฯและตามนโยบายรัฐบาลดังกล่าว ประกอบกับกับเพื่อให้ระบบวิจัยของประเทศไทยมีความเข้มแข็ง เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองอย่างยั่งยืนบนแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เกิดความเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ เช่น ระบบการศึกษา ระบบการผลิต ระบบสุขภาพ ระบบเศรษฐกิจ ระบบสังคม และอื่นๆ จึงเห็นสมควรร่วมกันขับเคลื่อนและขยายผลการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสะท้อนให้เกิดการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ของหน่วยงานในระบบวิจัยของประเทศไทยกับยุทธศาสตร์การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย จนเกิดเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ในการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

2. หลักการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)

การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) มีฐานการจัดทำจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554) การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค และกรอบแนวคิดบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และมุ่งให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่อยู่ในระหว่างการจัดทำแนวทางการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศ เชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการวิจัยของสถาบันวิจัยแห่งชาติระดับชาติ พ.ศ.2552-2571 นโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานบริหารการวิจัย หน่วยงานให้ทุนวิจัย หน่วยงานที่มีการกิจหน้าที่ประจำ ภาคเอกชน ตลอดจนท้องถิ่น อันจะทำให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยที่เป็นภาพรวมของชาติ ได้รับการยอมรับและมีส่วนร่วมกันพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

3. กระบวนการการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)

ในการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) นี้ มีฐานจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554) ซึ่งได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 โดยมุ่งให้ยุทธศาสตร์การวิจัยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และความต้องการของผู้ใช้ผลงานวิจัยในหน่วยงานและในท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ยังมุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งจากหน่วยงานที่มีการกิจประจำตามหน้าที่ (Function) หน่วยงานที่มีการกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติ หรือรัฐบาล (Agenda) และหน่วยงานที่มีการกิจในพื้นที่ (Area) ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและการบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม 따라서 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติหวังว่า นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) นี้ จะเป็นส่วนหนึ่งในการนำไปสู่การพัฒนาเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

3.1 การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค

การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค 4 ภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย ภาคเหนือ (17 จังหวัด) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด) ภาคกลาง รวมภาคตะวันออกและกรุงเทพมหานคร (26 จังหวัด) และภาคใต้ (14 จังหวัด) ได้อิงแนวทางการพัฒนาภูมิภาคตามการจัดกลุ่มจังหวัด ที่อาศัยแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งพิจารณาถึง

- ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- ความเกี่ยวเนื่องทางเศรษฐกิจ การผลิต การค้าและการลงทุน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และความได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน
- ยุทธศาสตร์ของการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนร่วมกันของประเทศไทยซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างจังหวัด

จากแนวทางจัดกลุ่มจังหวัดดังกล่าว ได้มีการกำหนดพื้นที่ดำเนินการเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในทุกภูมิภาคเพื่อนำไปสู่การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยในภาพรวม โดยการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยในภูมิภาค ได้ดำเนินการตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกำหนด ซึ่งจัดทำขึ้นในแต่ละภูมิภาคและได้มีการดำเนินการสร้างความมีส่วนร่วมในระดับภูมิภาคมาโดยตลอด

3.2 ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค

การพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยในระดับภูมิภาค ดำเนินการตามขั้นตอนดังๆ ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การเตรียมการ เป็นการประสานการดำเนินงานและเตรียมการในด้านต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมถึงการกำหนดผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ การวิจัยในแต่ละภูมิภาค เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานที่ครอบคลุมภาพรวมของประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 : การวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT Analysis) เป็นการศึกษาวิเคราะห์ จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยคุกคาม (Threat) ของแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อประเมินและจัดทำเป็นภาพรวมของแต่ละภูมิภาค และนำไปสู่การจัดทำเป็นภาพรวมของประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 3 : การจัดทำวิสัยทัศน์การวิจัย (Vision) พันธกิจการวิจัย (Mission) และเป้าประสงค์ด้านการวิจัย (Research Strategic Goals) เป็นการดำเนินการโดยให้ทุกฝ่ายในแต่ละภูมิภาคมีส่วนร่วม

วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการกำหนดสภาพด้านการวิจัยที่แต่ละภูมิภาคต้องการจะเป็นในอนาคต ตามห่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยสะท้อนถึงความมุ่งมั่นเกี่ยวกับทิศทางและจุดยืนที่ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้นเป็นจุดหมายปลายทางร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พันธกิจการวิจัย (Mission) เป็นการกำหนดภารกิจหรือบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่แต่ละภูมิภาคต้องดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์การวิจัยที่กำหนดไว้

เป้าประสงค์ด้านการวิจัย (Research Strategic Goals) เป้าประสงค์ด้านการวิจัยของภูมิภาคเกิดจากการกำหนดเป้าหมายการวิจัยในระดับวิสัยทัศน์ของภูมิภาค ซึ่งมุ่งแสดงเป้าหมายที่ภูมิภาคดำเนินการให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 4 : การกำหนดกลยุทธ์การวิจัย (Research Strategies) เป็นการกำหนดแนวคิดหรือวิธีการอันบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนด้วยของแต่ละภูมิภาคว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายการวิจัยที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ ตลอดจนศักยภาพของภูมิภาค

ขั้นตอนที่ 5 : การกำหนดแผนงานวิจัย (Research Plan) เป็นการนำประเด็นยุทธศาสตร์การวิจัยไปสู่การปฏิบัติในรูปของแผนงานวิจัย ซึ่งเป็นแผนงานที่มีความสัมพันธ์หรือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดองค์รวม (Holistic Ideology) เป็นการวิจัยที่ครอบคลุมการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ การวิจัยขั้นทดลองที่มีความเป็นสาขาวิชาการ (Multidiscipline) มูลนากา (Integrated) และครบวงจร (Complete Set) โดยมีเป้าหมายสุดท้ายที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ แผนงานวิจัยดังกล่าวจะความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและจังหวัด รวมทั้งหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และความต้องการของพื้นที่ ขณะเดียวกัน ยังมุ่งหมายให้เป็นแผนงานวิจัยที่ก่อให้เกิดการเพิ่มนูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือคุณค่าทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถเชื่อมโยงดังแตร์ดับท้องถิ่น ระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 4 ภูมิภาคดังกล่าว จึงประกอบด้วยประเด็นการวิจัยที่สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาคและประเทศไทย สามารถแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระยะเร่งด่วน ซึ่งมีการจัดทำ “กลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน” เพื่อเน้นให้ความสำคัญของการวิจัยในกลุ่มเรื่องวิจัยที่สำคัญและสอดคล้องกับความต้องการผลงานวิจัยเพื่อการปัญหาและสถานการณ์ของภูมิภาคเป็นการเร่งด่วน ทั้งนี้ ในแต่ละภูมิภาคได้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องในจังหวัดต่างๆ ซึ่งได้เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานในพื้นที่ หน่วยงานจัดทำยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด เครือข่ายการพัฒนา เครือข่ายวิจัย หน่วยงานวิจัย

ธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และประชาชน และเป็นพื้นฐานไปสู่การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)

3.3 การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)

การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ดำเนินการโดยบูรณาการข้อมูลจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 4 ภูมิภาค พร้อมทั้งคำนึงถึงสถานภาพปัจจุหะและศักยภาพของภูมิภาคและประเทศ โดยได้นำข้อคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ มาปรับปรุง และนำเสนอในการประชุมกลุ่มสนทน (Focus Group) มาพัฒนาร่างให้ครอบคลุมนโยบาย ตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย พร้อมกันนี้ ยังให้ความสำคัญในการจัดทำ “กลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน” เพื่อเน้นให้ความสำคัญของการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการผลงานวิจัยเพื่อการแก้ปัญหาและสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศไทย

ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) จึงเป็นการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยจากฐานการกิจเดิมที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ และยังคงคำนึงถึงความพร้อมของประเทศไทย วิกฤตทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น การใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างความมีส่วนร่วมทุกระดับ เพื่อพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศไทย โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่นและเศรษฐกิจให้มากขึ้น

4. สาระสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)

นโยบายการวิจัย ฉบับที่ 8 ระหว่าง พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดไว้บนพื้นฐานความต่อเนื่องจากนโยบายการวิจัยของชาติ พ.ศ.2551-2554 ดังนี้

- เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย สามารถเชื่อมโยงกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ความต่อเนื่องของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ.2551-2554) การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติระยะยาว พ.ศ.2552-2571 โดยการวิจัยจะตอบสนองความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศไทย พร้อมกับดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ อันเป็นรากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศไทยอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมจาก

ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจประจำตามหน้าที่ (Function) การกิจกรรมนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือรัฐบาล (Agenda) และภารกิจในพื้นที่ (Area) ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยในระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและการบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆ อันจะทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม

2. ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัย ตลอดจนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะปฏิบัติ และติดตามผล เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศ อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยที่มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น

3. เน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่สอดรับกับแนวทางการพัฒนาประเทศ บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณสุข ในระดับชุมชนและระดับประเทศ

4. จัดสรรงบประมาณการวิจัยให้กระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค โดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกระดับนี้ให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน

5. ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัย (พ.ศ.2555-2559) อย่างเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการวิจัยและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

6. ให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) เป็นพื้นฐาน เชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของสถาบันแห่งชาติระยะยาว พ.ศ.2552-257 ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนของประเทศ

นโยบายการวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติดังกล่าว รองรับวิสัยทัศน์การวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ คือ “ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน” โดยมีพันธกิจการวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ คือ “พัฒนาศักยภาพและชีดความสามารถในการวิจัยของประเทศไทยให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม รวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจการวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) วช. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) รวม 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้คือ

4.1 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางสังคม

เป้าประสงค์การวิจัย : สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางสังคม

ตัวชี้วัด : 1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริม

ตัวชี้วัด	<ul style="list-style-type: none"> : 1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาสังคม 2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1
เป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> : 1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและเชิงสาธารณะในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ เพิ่มขึ้น 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ตลอดจนการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การสร้างความเข้มแข็งและการสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม รวมทั้งการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ และการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ รวม 10 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 ปฏิรูปการศึกษา กระบวนการเรียนการสอน ทั้งในและนอกระบบ ตลอดจนการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ในแต่ละท้องถิ่น ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา
- 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
- 1.3 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับวิถีชีวิตอัตลักษณ์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ เพื่อพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 ส่งเสริม อนุรักษ์และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา
ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา
ศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของชาติ บนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม และ
สร้างสรรค์งานศิลป์ ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคอุบัติใหม่ การ
รักษาพยาบาลการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ การพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพ รวมถึง
การคุ้มครองผู้บุกรุก ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการ
ให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข

3.2 การวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชนในภาคการเกษตร อุดสาหกรรม
และบริการ

3.3 การวิจัยเกี่ยวกับการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอ็ดส์

3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันโรคอุบัติใหม่

มั่นคงด้านสุขภาพอนามัย

3.6 การวิจัยเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ

3.7 การวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บุกรุก

3.8 การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลทางเด็กและเยาวชน รวมถึงการพัฒนา
ด้านบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาและการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผน
ไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

4.1 การวิจัยเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์
ทางเลือก เพื่อสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และการคุ้มครองภูมิปัญญา

4.2 การวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 5 พัฒนาศักยภาพทางการกีฬา ประกอบด้วยแผนงาน
วิจัย เช่น**

5.1 การวิจัยเกี่ยวกับการกีฬาเพื่อการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดี

5.2 การวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การกีฬา

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 พัฒนาชีดสมรรถนะและศักยภาพของหน่วยงาน
ภาครัฐและภาคเอกชน และการบริหารรัฐกิจ ปρะกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

6.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร
ภาครัฐและภาคเอกชน

6.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย ระบบงานยุทธิธรรม
ของประเทศ และกระบวนการยุทธิธรรมทางเลือกในสังคมไทย

6.3 การวิจัยเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและจริยธรรม และการเสริมสร้าง
ธรรมาภินิษลในสังคม

6.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อการต่อต้าน
และป้องกันการทุจริตและการประพฤติมิชอบของภาคราชการและภาคเอกชน

6.5 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการ
บริหารรัฐกิจที่มีประสิทธิภาพ

6.6 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงกลไกและกฎระเบียบภาครัฐเพื่อ
สนับสนุนการพัฒนาและการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

6.7 การวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐต่อการส่งเสริมอุตสาหกรรม

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 7 จัดการปัญหาฯ เสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและ
ทรัพย์สิน และปัญหาผู้มีอิทธิพล ป्रะกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

7.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายบริหารจัดการปัญหาฯ เสพติด

7.2 การวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

7.3 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยใช้
มาตรการทางสังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 8 ส่งเสริมความเข้มแข็งและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน
ของท้องถิ่นและสังคม ป्रะกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

8.1 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมความเข้มแข็งของท้องถิ่น กระบวนการ
และกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาระเบียนชุมชน และสวัสดิการเพื่อ^{เพื่อ}
ความมั่นคงของชีวิต

8.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบกลไกการบริหารท้องถิ่น เพื่อเป็น^{เพื่อ}
ภูมิคุ้มกันและความมั่นคงในการบริหารและเสริมสมรรถนะการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การ
เปลี่ยนแปลง

8.3 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมกระบวนการออมและการสร้างหลักประกัน
รายได้ ตลอดจนความมั่นคงในครัวเรือน .

8.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิต
ให้กับเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการและผู้สูงอายุ

8.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านประชาสังคม และการจัดการความรู้เพื่อขัดความยากจนและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของท้องถิ่นและสังคม

8.6 การวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทย

8.7 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้าบริการทางเพศ

8.8 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการว่างงาน ตลอดจนการจัดการงานและอาชีพ

8.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของแรงงานในสาขาต่าง ๆ

8.10 การวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทรัพยากรบุคคลให้พร้อมเข้าสู่ระบบงานในภาคส่วนต่างๆ

8.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตทางการเกษตร ในระดับชุมชน ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

8.12 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการผังเมือง การจัดการชุมชนชนบท ชุมชนห่างไกล และการเชื่อมโยงการพัฒนาและความเจริญระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

8.13 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว และแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

8.14 การวิจัยเกี่ยวกับการเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มคน โดยเฉพาะสตรีและเยาวชน ให้มีบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 9 เสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ และบูรณาการการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย แผนงานวิจัย เช่น

9.1 การวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงในประเทศ

9.2 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการความขัดแย้ง

9.3 การวิจัยเกี่ยวกับหลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” คุณภาพชีวิตและสังคม การสร้างความปrongดอง และการสร้างความสมานฉันท์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนและในประเทศ

9.4 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการและผลกระทบอันเนื่องมาจากการลักลอบเข้าเมือง แรงงานต่างด้าว และแรงงานต่างถิ่น

9.5 การวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพและประสิทธิภาพงานการข่าวและการประชาสัมพันธ์ภาครัฐและภาคเอกชน

9.6 การวิจัยเกี่ยวกับการยึดอายุการใช้งาน การผลิตและสร้างชิ้นส่วนอะไหล่ ยุทโธปกรณ์ทดสอบการจัดทำจากต่างประเทศ

9.7 การวิจัยเกี่ยวกับหลักการและหลักนิยมเพื่อการใช้กำลังในการรักษาความมั่นคงและป้องกันประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ

9.8 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาแผนยานพาด้านต่าง ๆ ของประเทศ

9.9 การวิจัยเกี่ยวกับการดูแลรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยทางบกทางทะเล และทางอากาศ

9.10 การวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคง

9.11 การวิจัยเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อการปกป้องและการใช้ประโยชน์ที่ทรัพยากรทางบกและทางทะเล และเพื่อรองรับกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่ทางบกและทะเล

9.12 การวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและการดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งจากการประกาศเขตพื้นที่เหลือมหันหรือทันซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 10 วิจัยเพื่อการปฏิรูปประเทศไทยให้มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

10.1 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย

10.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน เพื่อวางแผนการบริหารประเทศให้มีเสถียรภาพประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย ในแนวทางการปักถอนของระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นประมุข

4.2 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เป้าประสงค์การวิจัย : สร้างเสริมองค์ความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานสู่การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด : 1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้ และนำภูมิปัญญามาใช้ประโยชน์ ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรห้าหน่วยงาน
ภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2

- เป้าหมาย** :
1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์
ในเชิงเศรษฐกิจและสารสนเทศในระดับชุมชน
ท้องถิ่นและระดับประเทศ เพิ่มขึ้น
  2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงาน
ภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 คิดเป็น^{สัดส่วนเพิ่มขึ้น}

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ซึ่งครอบคลุมการสร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง รวมทั้งการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมและการบริการ ซึ่งครอบคลุมถึงการท่องเที่ยว การพัฒนาด้านพลังงาน โลจิสติกส์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยคำนึงถึงบทบาทการแข่งขันของประเทศไทยในการเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ รวมทั้งสัมพันธภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างองค์ความรู้เพื่อรับการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยดำเนินการบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสารสนเทศ โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องดังๆ รวม 8 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 สร้างมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและประมง และการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและการพัฒนาองค์ความรู้ทางการเกษตรและประมง ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และนำไปสู่การแข่งขันและการพัฒนาองค์ความรู้ทางการเกษตรและประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าว (รวมถึงข้าวพื้นเมือง) ยางพารา ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง พืชผัก ผลไม้ และ ไม้ดอกไม้ประดับ

1.2 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และนำไปสู่การแข่งขันและการพัฒนาองค์ความรู้ทางการเกษตรและประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สุกร โคเนื้อ โคนม สัตว์ปีก และแพะ

1.3 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับประมง และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และนำไปสู่การแข่งขันและการพัฒนาองค์ความรู้ทางการเกษตรและประมง

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรและประมง

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรและประมง

1.7 การวิจัยเกี่ยวกับอาหารไทย และการพัฒนาศักยภาพของอาหารไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจระหว่างประเทศและผลักดันสู่การเป็นครัวของโลก

1.8 การวิจัยเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพผลผลิตการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยว

1.10 การวิจัยเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพและการจัดการผลผลิตการเกษตรเพื่อการส่งออก

1.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) และความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)

1.12 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบชลประทานที่เหมาะสมในพื้นที่ และการใช้น้ำชลประทานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการผลิตทางการเกษตรและประมง

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 พัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย ได้แก่

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และสินค้าของท้องถิ่น

2.4 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการผลิตและการตลาดสินค้าในระดับชุมชนที่เหมาะสม โดยใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพอาหารท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

2.6 การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเครือข่าย (Cluster) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

2.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจการกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise - SME)

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรมให้อีกต่อไปด้วยการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางอุตสาหกรรม เป้าหมาย

3.2 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มศักยภาพของการเป็นฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรม

3.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวัสดุดีบุนในประเทศไทยและการเพิ่มนูลค่าสินค้าเพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด

3.4 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพด้านอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศไทย

3.5 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพเครื่องมืออุปกรณ์ และวิธีการทางการเกษตรสำหรับประเทศไทย

3.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาและการสร้างตลาดภายในประเทศ

**กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว
ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น**

4.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และรูปแบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม

4.2 การวิจัยเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

4.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

4.5 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางทะเล การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ตลอดจนการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับการจัดการประชุมและการจัดแสดงนิทรรศการต่างๆ (MICE Tourism - Meeting Intensive Convention Exhibition Tourism)

กลยุทธ์การวิจัยที่ 5 พัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพและพลังงานทางเลือกอื่น ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

5.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานชีวภาพ

5.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตพลังงานทางเลือกอื่น

5.3 การวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พลังงานและการประหยัดการใช้พลังงานประเภทต่าง ๆ แบบมีส่วนร่วม

5.4 การวิจัยเกี่ยวกับพลังงานทดแทนในภาคการขนส่ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการขนส่งทุกประเภท

5.5 การวิจัยเกี่ยวกับความมั่นคงทางพลังงาน

กลยุทธ์การวิจัยที่ 6 ยกระดับประสิทธิภาพและมาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสารณ์ที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

6.1 การวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสารณ์

6.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการให้บริการด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสารณ์

6.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านโลจิสติกส์และการขนส่งสารณ์

6.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงข่ายคมนาคม และการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งระหว่างภูมิภาคของไทยและระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

6.5 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการจัดส่งและกระจายสินค้าที่มีมาตรฐาน และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการขนส่งผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ

6.6 การวิจัยเกี่ยวกับความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจของวิธีการขนส่งต่าง ๆ

6.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการขนส่งระบบรางของประเทศไทย

กลยุทธ์การวิจัยที่ 7 เพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

7.1 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มสมรรถนะและพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

7.2 การวิจัยเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและผู้ใช้บริการ

7.3 การวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชุมชน เพื่อผู้ด้อยโอกาส และเพื่อความมั่นคงของประเทศไทย

กลยุทธ์การวิจัยที่ 8 พัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

8.1 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางการเงิน และแนวทางการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากวิกฤตการเงิน การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการค้า ข้อตกลงการค้าเสรี และการเชื่อมอาเซียนสู่สากล

8.2 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนร่วมกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน

8.3 การวิจัยเกี่ยวกับระเบียงเศรษฐกิจ (Economic Corridor) ของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำที่มีเขตติดต่อ กับประเทศไทยเพื่อนบ้าน

8.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งตะวันตก (Western Seaboard)

8.5 การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและกลไกที่เหมาะสมในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการพัฒนาศักยภาพของประเทศเพื่อรับประชาคมเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN Economic Community - AEC)

8.6 การวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของการรับการแข่งขันจากข้อตกลงระหว่างประเทศ

8.7 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศที่เหมาะสม

8.8 การวิจัยเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเพื่อสร้างศักยภาพของประเทศในเวทีนานาชาติและสร้างอำนาจต่อรองให้กับประเทศไทย

4.3 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 การสร้างศักยภาพและความสามารถเพื่อการพัฒนาทางวิทยาการและทรัพยากรบุคคล

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาชีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยและการพึ่งพาตนเอง โดยใช้ฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการต่าง ๆ อย่างสมดุลและเหมาะสม

ตัวชี้วัด : 1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย สร้างเสริมองค์ความรู้ ทั้งการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ อันก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาประเทศไทย
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3

เป้าหมาย : 1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสาธารณสุข ในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ เพิ่มขึ้น
2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 3 คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้น

บุทธศาสนาการวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศไทย เพื่อพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณณะ ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพการวิจัยของประเทศไทย โดยในระดับภูมิภาคอาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องดังๆ รวม 2 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 พัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ ทางสังคมศาสตร์และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในวิทยาการต่าง ๆ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

1.1 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ วัสดุศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร นานาประเทศโนโลยี วิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข สัตว์ทดลองและวิธีการอื่นเพื่อทดแทนการใช้สัตว์ เทคโนโลยีด้านอาชญากรรม เป็นต้น

1.2 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางสังคมศาสตร์

1.3 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์และองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาการอื่น ๆ

1.4 การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการต่อยอดภูมิปัญญาของประเทศไทยเชิงพาณิชย์และสาธารณณะ เพื่อการใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศไทยและเพื่อการพึ่งพาตนเอง

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างศักยภาพและความสามารถของทรัพยากรุกค์ในวิทยาการต่าง ๆ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับความต้องการนักวิจัยในวิทยาการสาขาต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน และการพัฒนาแผนความต้องการกำลังคนด้านการวิจัยของประเทศไทย

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักวิจัยรุ่นใหม่ นักวิจัย และนักบริหารการวิจัย ในวิทยาการต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนนักวิจัยในชุมชนท้องถิ่นในภาคประชาชน

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ช่วยนักวิจัยในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

4.4 บุทธศาสนาการวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม ที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด	: 1. ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย พัฒนาองค์ความรู้ และก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการพัฒนาประเทศ 2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4
เป้าหมาย	: 1. มีจำนวนผลงานวิจัยที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคมและสารสนเทศ ระดับชุมชนและระดับประเทศ คิดเป็นสัดส่วนของงบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงานภาครัฐทั้งหมดเพิ่มขึ้น 2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงานภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 เพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรสัตว์น้ำ และที่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ รวมถึงการแบ่งปันการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นด้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ รวม 4 กลยุทธ์ ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

1.3 การวิจัยเกี่ยวกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างคุณค่า (Value Creation) ของผลผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ

1.4 การวิจัยเกี่ยวกับการใช้มาตรการทางสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ปัญหาการกีดกันทางการค้าและมาตรการอื่นๆ ระหว่างประเทศ

1.5 การวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรทางการเกษตร ประมาณ และชายฝั่ง

1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

1.7 การวิจัยเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่สำคัญและมีความเปราะบางเชิงนิเวศ รวมทั้งการกัดเซาะชายฝั่ง

1.8 การวิจัยเพื่อพื้นฟูและเพิ่มความสมบูรณ์ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ป่าพรุ และทรัพยากรชายฝั่ง และการจัดการไฟป่า

1.9 การวิจัยเกี่ยวกับมลพิษ การจัดการมลพิษ และผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากมลพิษ

1.10 การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรชุมชน การสร้างเครือข่ายชุมชนในการส่วน อนุรักษ์ และคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดินและทรัพยากรธรณี ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

2.1 การวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรดินและวิทยาศาสตร์ทางดิน

2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพและการบำรุงพื้นฟูทรัพยากรดินให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดและพื้นฟูดินเปรี้ยว ดินเค็ม

2.4 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ ทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การวิจัยเกี่ยวกับทรัพยากรธรณี

2.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวัสดุธรรมและองค์ความรู้ใหม่ทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับทางสังคมศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างชาญฉลาด

กลยุทธ์การวิจัยที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและสร้างความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการน้ำของประเทศไทย ประกอบด้วย แผนงานวิจัย เช่น

3.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทยที่มีประสิทธิภาพ

- 3.2 การวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการสร้างเขื่อนและฝาย
- 3.3 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในเชิงบูรณาการศาสตร์ทางอุดุนิยมวิทยา อุทกวิทยาและชลศาสตร์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร่น้ำที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- 3.4 การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการบูรณาการระหว่างน้ำได้ดีนและน้ำ ผิวดินในการจัดการน้ำ

กลยุทธ์การวิจัยที่ 4 สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติจากธรรมชาติ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

- 4.1 การวิจัยเกี่ยวกับภัยพิบัติจากธรรมชาติ การสร้างองค์ความรู้และการป้องกันภัยพิบัติธรรมชาติ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมจากภัยพิบัติธรรมชาติ
- 4.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบนฐานข้อมูล ระบบการพยากรณ์เตือนภัย และระบบการเฝ้าระวังเกี่ยวกับอุบัติภัยทางธรรมชาติ
- 4.3 การวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีความ เปราะบางหรือเสี่ยงต่อภัยพิบัติอันเกิดจากภาวะโลกร้อน ตลอดจนธารน้ำพิบัติและการเกิดคลื่นยักษ์ใน ทะเล

4.5 ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศไทย ศูนย์ใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และ สาธารณะ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม

เป้าประสงค์การวิจัย : พัฒนาระบนและกลไกการบริหารจัดการความรู้ ของประเทศไทย อย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด : 1. ระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและ ความรู้ของประเทศไทย
2. งบประมาณการวิจัยที่จัดสรรให้หน่วยงาน ภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5

เป้าหมาย : 1. มีระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย และความรู้ของประเทศไทยที่มีเอกภาพและมี ประสิทธิภาพ โดยให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาภูมิภาคและประเทศ เพิ่มขึ้น
2. มีการจัดสรรงบประมาณการวิจัยให้หน่วยงาน ภาครัฐภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 เพิ่มขึ้น

บุคลาศาสตร์การวิจัยนี้มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศไทย โดยในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นสำคัญที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่ให้ความสำคัญในเรื่อง ต่างๆ รวม 2 กลยุทธ์ “ได้แก่

กลยุทธ์การวิจัยที่ 1 วิจัยเพื่อการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น

- 1.1 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารการวิจัยของประเทศไทย
- 1.2 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการความรู้ ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศไทยสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การใช้ประโยชน์โดยชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ
- 1.3 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการส่งเสริมการวิจัยในภาคเอกชนเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- 1.4 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนในต่างประเทศ มาลงทุนวิจัยในประเทศไทย
- 1.5 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองสิทธิประโยชน์และทรัพย์สินทางปัญญา และแนวทางการผลักดันสู่การสร้างทรัพย์สินทางปัญญาและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ
- 1.6 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างความพร้อมและสร้างขีดความสามารถของประเทศไทย
- 1.7 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารการวิจัยของประเทศไทย
- 1.8 การวิจัยเกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาการสาขาต่างๆ ของประชาชน ตลอดจนการเข้าถึงองค์ความรู้ในประเทศไทยและจากต่างประเทศ
- 1.9 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรวิจัยระดับชุมชน
- 1.10 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการบริหารการวิจัยในระดับภูมิภาค
- 1.11 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ คุณค่าทางภูมิปัญญา และอัตลักษณ์ทางศิลปะ วัฒนธรรม หัตถกรรม และความหลากหลายของกลุ่มคนสร้างมูลค่าสู่การตลาด ด้วยกระบวนการพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ ลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ
- 1.12 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการองค์ความรู้สู่การสื่อสารระดับชุมชนฐานราก ด้วยภูมิปัญญาและวิทยาการสู่การจัดการอย่างเหมาะสม

- กลยุทธ์การวิจัยที่ 2 วิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพ
 และความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยแผนงานวิจัย เช่น
- 2.1 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านการวิจัยของประเทศที่มีประสิทธิภาพ
  - 2.2 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานการวิจัยของประเทศ
  - 2.3 การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการวิจัยที่เหมาะสมแก่การพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและการพัฒนาประเทศ

5. กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น

จาก 5 ยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าว เมื่อพิจารณาความสำคัญกลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น โดยคำนึงถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหา และนำไปสู่การเสริมสร้างและการพัฒนาประเทศโดยเร็ว ซึ่งในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในกลุ่มเรื่องที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย ดังนั้น จึงกำหนด กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น 13 กลุ่มเรื่อง ดังนี้

1. การประดุษที่ให้มาชุมชนท้องถิ่น

การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างจิตสำนึกของชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ขัดความยากจน และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน รวมทั้งการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนการจัดการงานและอาชีพในอนาคตของสังคมไทย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ลดปัญหาความยากจน ลดปัญหาการว่างงาน ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง

2. ความทันสมัยรัฐและกระบวนการบริหารฯลฯในชาติ

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศไทย ความมั่นคงของรัฐ กฎหมาย การเมืองร่วมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล สวัสดิการเพื่อความมั่นคงของชีวิต ความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ปัญหาสถานการณ์ชายแดนและการพัฒนาชีดความสามารถในการจัดการด้านความมั่นคง รวมทั้งการบริหารรัฐกิจร่วมระหว่างรัฐบาล ท้องถิ่นและกลุ่มประชาสังคม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เกิดความมั่นคงในประเทศ เกิดความปรองดอง มีความสมานฉันท์และความเป็นธรรมในสังคม ประชาชนมีความผาสุก

3. การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษา และรูปแบบการศึกษาที่เชื่อมโยงสู่ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการบริหารจัดการการเรียนรู้สู่ระบบเศรษฐกิจชุมชน และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ อันนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของสังคมฐานความรู้ในทุกระดับ

4. การจัดการทรัพยากร้ำน้ำ

การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากร้ำน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ทั้งในและนอกระบบประปาของประเทศไทย ตลอดจนลุ่มน้ำ ให้มีประสิทธิภาพและประหยัด รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบต่างๆ ต่อการจัดการทรัพยากร้ำน้ำในอนาคต เช่น ปริมาณน้ำต้นทุน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : มีการบริหารจัดการทรัพยากร้ำน้ำอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อม

5. การใช้กรอบและกลั่นงานทางเลือก

การวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน พลังงานทดแทน พลังงานชีวภาพ พืชพลังงาน และพลังงานทางเลือก ที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่า ประหยัด มีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ประหยัดเงินตราต่างประเทศในการนำเข้าพลังงาน ลดการขาดแคลนพลังงาน และลดมลพิษจากการใช้พลังงาน รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานของประเทศ

6. การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรทางการค้าและการจัดการห่วงโซ่อุปทานอาหาร

การวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและเพิ่มผลิตภัณฑ์การผลิต เพื่อพัฒนาศักยภาพการส่งออกในกลุ่มสินค้าที่สร้างรายได้หลักจากการส่งออกและสร้างรายได้ให้กับชุมชน และการวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ มาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ความปลอดภัยของอาหาร (Food Safety) และความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เพิ่มมูลค่าสินค้าและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ขัดความยากจนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

7. การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพ ประสิทธิภาพการให้บริการทางการแพทย์ การติดเชื้อ วิทยาการใหม่ทางสาธารณสุข การพัฒนาองค์ความมั่นคงด้านสุขภาพ ในกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส รวมถึงการวิจัยด้านบุคลากร การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือก และการวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : คุณภาพชีวิตของประชาชนและระบบการจัดการ สาธารณสุขดีขึ้น และมีความมั่นคงด้านสุขภาพของประเทศไทย

8. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ การพัฒนาคุณค่า ความหลากหลายทางชีวภาพ การใช้ประโยชน์รัฐพยากรณ์ธรรมชาติอย่างเหมาะสมและยั่งยืน และ การซื้อมต่อภูมิปัญญาห้องถีนกับองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ และ การเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์รัฐพยากรณ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของ ประชาชน

9. เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่อพัฒนาการ

การวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีที่สำคัญสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมทุกระดับ การวิจัยเพื่อเป็นการ ชี้นำการพัฒนาการประดิษฐ์คิดค้นและนวัตกรรมสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้งการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเทคโนโลยี ที่นำไปสู่การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่สนับสนุนภาคการ ผลิต ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

10. การบริหารจัดการการท่องเที่ยว

การวิจัยเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : เพิ่มรายได้ให้กับประเทศ และสร้างรายได้ให้กับชุมชน นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน

11. สังคมผู้สูงอายุ

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบและมาตรการส่งเสริมดูแล การจัดการ สวัสดิภาพและสวัสดิการผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมนบทบาท ของผู้สูงอายุในสถาบันสังคมและชุมชน รวมทั้งการนำศักยภาพของผู้สูงอายุมาใช้ในการพัฒนา ประเทศ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่สังคม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ผู้สูงอายุมีศักยภาพที่พัฒนาขึ้นเพื่อสร้างคุณค่าให้กับสังคม ตลอดจนมีสวัสดิการและสวัสดิภาพต่างๆ ในการดำเนินชีวิตให้เกิดความมั่นคง

12. ระบบโลจิสติกส์

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์อย่างบูรณาการ ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาประสิทธิภาพและมาตรการให้บริการด้านโลจิสติกส์ การพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ และระบบบริหารจัดการขนส่งที่เหมาะสม รวมทั้งการ เชื่อมโยงระบบขนส่งและโลจิสติกส์ในภูมิภาคและเครือข่ายคมนาคมกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อ ส่งเสริมและสนับสนุนการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง ตลอดจนส่งเสริมความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

13. ภาษาต่างประเทศ

การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบวิจัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนกลาง ในส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นพื้นฐานอันมั่นคงการพัฒนาประเทศสู่สังคมฐานความรู้และนำไปสู่สังคม เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ : มีระบบการวิจัยของประเทศที่เข้มแข็ง มีเอกภาพและมี ประสิทธิภาพ เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม และก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ทุกระดับ

6. ดัชนีชี้วัดที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตามนโยบายและ ยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)

ในการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) นี้ คาดว่าเมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ.2559 จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นดัชนีชี้วัดในเรื่องต่างๆ ดังนี้

6.1 ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยของประเทศ คาดว่าจะมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

6.2 การลงทุนด้านการวิจัยของภาคเอกชน คาดว่าจะระดับให้เกิดการลงทุนด้านการวิจัยในภาคเอกชน ในสัดส่วนเท่ากันกับการลงทุนด้านการวิจัยภาครัฐ (1:1)

6.3 บุคลากรทางการวิจัยของประเทศ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 10 คน ต่อ ประชากร 10,000 คน

6.4 สิทธิบัตรที่จดในประเทศ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2554

6.5 จำนวนผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการในระดับสากล คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับปี พ.ศ.2554

6.6 ผลงานวิจัยต่อยอดเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ และการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย ในระดับชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30

7. การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559)

การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ยุทธศาสตร์ การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดการบริหารไว้ดังนี้

7.1 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยในภาพรวม

ในการดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการบริหาร ยุทธศาสตร์ที่ให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ พร้อมทั้งกำกับการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงผลสัมฤทธิ์ในแต่ละยุทธศาสตร์ให้เกิดเป็นผลสำเร็จในภาพรวมของ

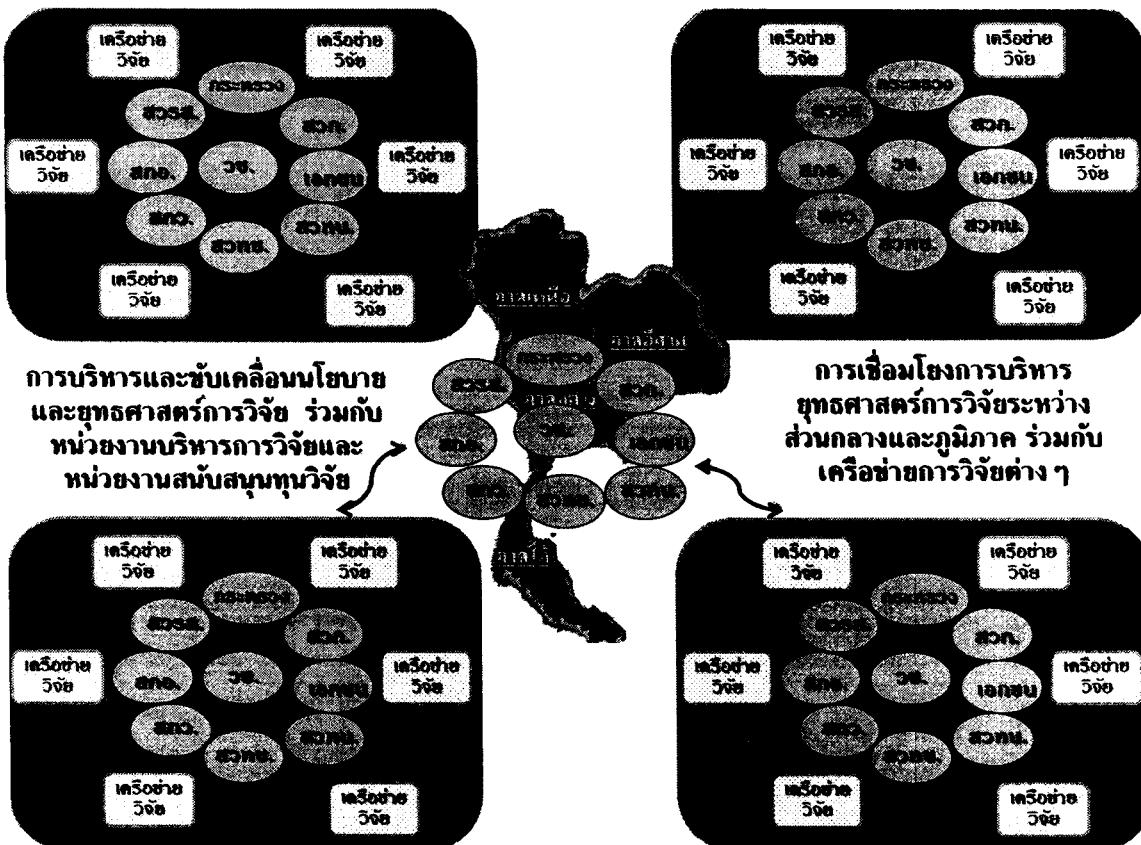
ด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านการบริหารจัดการความรู้ โดยกำหนดกลไกการสร้างความมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นในการวิจัย ทั้งนี้ งบประมาณเพื่อการวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์ การวิจัย ฉบับที่ 8 ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2555-2559 นี้ จะประกอบด้วย งบประมาณภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น โดยตระหนักถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณภาครัฐ ความพร้อมของประเทศ โดยเน้นการใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกระดับ

7.2 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติระดับนโยบาย

เพื่อให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ดำเนินไปอย่างมีเอกภาพ กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ไปบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน รวมถึงแผนการดำเนินงานของภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการประสานและร่วมกำกับการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบาย งบประมาณสนับสนุนการวิจัย ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการวิจัยของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการกิจด้านการวิจัยของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการซ้ำซ้อนด้านแผนงานวิจัย/โครงการวิจัยและงบประมาณวิจัย อันจะทำให้การดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติเป็นไปอย่างคุ้มค่า

7.3 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค

กำหนดให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ไปบรรจุในแผนการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนการดำเนินงานของภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดให้มีกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค เช่น วช. ภูมิภาค ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยส่วนกลาง มีกระบวนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ รวมทั้งการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เป็นตัวแทนส่วนราชการในภูมิภาค ตลอดจนเครือข่ายต่างๆ อีกทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการคิด การทำ และการลงทุนวิจัยขององค์กรเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นในการวิจัยอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อันจะก่อให้เกิดผลตอบสนองต่อการพัฒนาภูมิภาคให้เข้มแข็ง สมดุลและยั่งยืน และนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากการวิจัยอย่างกว้างขวาง

7.4 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับหน่วยงาน

ส่วนราชการและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาแผนงานวิจัยและโครงการวิจัยให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) พร้อมทั้งกำหนดให้มีกลไกการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยระดับหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อสร้างวัฒนธรรมด้านการวิจัยในหน่วยงานต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและมีเอกภาพ ขณะเดียวกัน ก็ให้เกิดความเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ทุกหน่วยงาน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูล องค์ความรู้ และผลงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากการวิจัยให้กว้างขวาง เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และให้มีการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่นและสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

7.5 การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การวิจัยในนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์การวิจัย และ 26 กลยุทธ์การวิจัย ดังนี้ การบริหารยุทธศาสตร์การวิจัยดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ ต้องมีการกำหนดกลไกการประสานการบริหารยุทธศาสตร์การวิจัย เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์การวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 13 กลุ่มเรื่องวิจัยที่ความมุ่งเน้น โดยกำหนดให้มีการบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยในรูปคณะกรรมการ และมีแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนที่สามารถสนับสนุนให้เกิดพลังเสริม

ซึ่งกันและกัน (Synergy) ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาตามแนวทางของร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) นอกจากนี้ ยังมุ่งให้เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย โดยนายและแนวทางการวิจัยของสภा�วิจัยแห่งชาติระยะยาว พ.ศ.2552-2571 รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของหน่วยงานบริหารการวิจัย หน่วยงานให้ทุนวิจัย และหน่วยงานที่มีการกิจกรรมวิจัยด้วย

7.6 การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)

ในการดำเนินกิจกรรมนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) ให้บรรลุผลสำเร็จ ได้กำหนดแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ดังนี้

7.6.1 การวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ

ในการวัดผลการดำเนินงานตามแผนงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ควรดำเนินการให้ครอบคลุมในมิติต่างๆ ได้แก่ ด้านประสิทธิผลหรือผลสัมฤทธิ์ตามแผนงานวิจัยด้านคุณภาพ ด้านประสิทธิภาพ และด้านการพัฒนาองค์กร

7.6.2 การติดตามและประเมินผลของยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

7.6.2.1 การติดตามความก้าวหน้าประจำปี (Annual Review) การติดตามความก้าวหน้าของตัวชี้วัดต่างๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์ และเป็นการประเมินผลในช่วงขณะมีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ

7.6.2.2 การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนงานวิจัย (Summative Evaluation) ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการนำผลงานวิจัยไปสนับสนุนการดำเนินยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยปรับความสำเร็จ

7.6.3 การตรวจสอบเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Surveillance)

การเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศไทย ย่อมส่งผลกระทบต่อการบริหารแผนงานวิจัย จึงจำเป็นต้องมีการทบทวน ตรวจสอบ วิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินสถานการณ์ อย่างเป็นระบบ เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยเป็นระยะๆ ให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อยุทธศาสตร์การวิจัย และการนำยุทธศาสตร์การวิจัยไปปฏิบัติ อันจะนำไปปรับปรุงแผนงานวิจัยให้ทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน รวมทั้งแผนงานขององค์กรภาคเอกชนที่มีการทบทวนและปรับปรุง

บทที่ 8. สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555–2559)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้จัดทำ “นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559)” เพื่อมุ่งเน้นให้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยของหน่วยงานวิจัยต่างๆ และใช้เป็นกรอบทิศทางในการวิเคราะห์ตรวจสอบข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณประจำปีตามมติคณะรัฐมนตรี โดยสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศไทย บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและยุทธศาสตร์การวิจัยระดับภูมิภาค รวมทั้งความต้องการของพื้นที่

นโยบายการวิจัย ฉบับที่ 8 ระหว่าง พ.ศ. 2555-2559 เน้นการบูรณาการด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศไทยอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมทั้งนี้ ครอบคลุมการดำเนินงานวิจัยจะเน้นงานวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) โดยมีการจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยที่สอดรับกับแนวทางการพัฒนาประเทศไทย บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในขณะที่งบประมาณการวิจัยจะกระจายไปยังหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งในภูมิภาค และมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทาง และการพัฒนาบุคลากรการวิจัยร่วมกัน ซึ่งการดำเนินยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังนั้น นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) จะเป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของประเทศไทย และนโยบายและแนวทางการวิจัยของสถาบันวิจัยแห่งชาติระดับนานาชาติ พ.ศ. 2552-2571

วิสัยทัศน์การวิจัยของสถาบันวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) คือ “ประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน” โดยมีการทำหน้าที่พัฒนาศักยภาพและการวิจัยของสถาบันวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559) คือ “พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศไทยให้สูงขึ้น และสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม รวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และต่อยอดกูมิปัญญาท่องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ ตลอดจนเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยใช้ทรัพยากรและเครือข่ายวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม”

วิจัยของประเทศไทย ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาทุนทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาองค์ความรู้และฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการและการพัฒนาทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ โดยท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติด้อย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนและสังคม รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ และภัยธรรมชาติ ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 4 กลยุทธ์ และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 5 การบริหารจัดการความรู้ผลงานวิจัย นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ทรัพยากร และภูมิปัญญาของประเทศไทยใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และสามารถ ด้วยยุทธวิธีที่เหมาะสม โดยมีเป้าประสงค์การวิจัย คือ พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการความรู้ของประเทศไทยอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการด้านการวิจัยของประเทศไทย ซึ่งมีกลยุทธ์การวิจัย 2 กลยุทธ์ และในระดับภูมิภาค อาจมุ่งเน้นในประเด็นการวิจัย กลยุทธ์การวิจัย และแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นต้องการผลงานวิจัยในพื้นที่ด้วย

ยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ สามารถนำมาสร้างความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาประเทศไทยได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้กำหนดแนวทางการปรับยุทธศาสตร์การวิจัยให้เข้ากับยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศไทย และการปรับแต่งในรายละเอียดสาระ เพื่อให้มีการติดตามการดำเนินการวิจัยอย่างต่อเนื่องในระยะยาวได้ แม้ว่า ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศไทยได้ถูกปรับตามนโยบายรัฐบาลไปแล้วก็ตาม หน่วยงานวิจัยที่นำงบประมาณแผ่นดินไปใช้ในการทำวิจัย ก็ยังคงมีข้อมูลในการวิจัยและในฐานข้อมูลที่ได้ทำไว้กับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เพื่อการติดตามและวางแผนยุทธศาสตร์การวิจัยของประเทศไทย ต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาจากยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาพิจารณาจัดความสำคัญเป็นกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วน โดยคำนึงถึง วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น ความต้องการผลงานวิจัยและความรู้เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาและนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาประเทศไทยโดยเร็ว สามารถกำหนด กลุ่มเรื่องวิจัยที่ควรมุ่งเน้น 13 กลุ่มเรื่อง ได้แก่ (1) การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง (2) ความมั่นคงของรัฐและการเสริมสร้างธรรมาภิบาล (3) การปฏิรูปการศึกษาและสร้างสรรค์การเรียนรู้ (4) การจัดการทรัพยากรน้ำ (5) ภาวะโลกร้อนและพลังงานทางเลือก (6) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และลดการนำเข้า (7) การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ (8) การบริหารจัดการ

สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ (9) เทคโนโลยีใหม่และเทคโนโลยีที่สำคัญเพื่ออุตสาหกรรม (10) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว (11) สังคมผู้สูงอายุ (12) ระบบโลจิสติกส์ และ (13) การปฏิรูประบบวิจัย

สรุปนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) จะมีการดำเนินการเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ รวม 26 กลยุทธ์การวิจัย โดยคาดว่าจะใช้งบประมาณเพื่อการวิจัยตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2555-2559 ประกอบด้วย งบประมาณภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงงบประมาณวิจัยจากแหล่งทุนวิจัยอื่น โดยตระหนักรถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณภาครัฐ ความพร้อมของประเทศ โดยเน้นการใช้ทรัพยากรการวิจัยและเครือข่ายภาคีการวิจัยที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างความมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและทุกระดับ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศไทย โดยเฉพาะการต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ และผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่น และสาธารณะให้มากขึ้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัย ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559) จะก่อให้เกิดผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และชุมชนท้องถิ่นที่มุ่งให้มีการนำภูมิปัญญามาต่อยอด ก่อให้เกิดผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสาธารณะ เพิ่มขึ้น เพื่อเสริมสร้างความผาสุกของประชาชน และสร้างศักยภาพในด้านต่างๆ รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนสืบไป

